

Yttrande kring sociala aspekter i nordöstra Kungsbacka

Nedan följer en kortare genomgång av de synpunkter som framkommit kring sociala aspekter i planeringen av området Nordöstra Kungsbacka. Synpunkterna berör de fem områdena (mångfald, vardagsliv, trygghet, mobilitet och samvaro) som sedan ska beröras även på detaljplanenivå.

Mångfald

Det är viktigt att det i områdena som byggs finns olika former av boenden såväl villor, bostadsrätter och hyreslägenheter. Vi ser även att det finns ett behov att tidigt planera för olika former av stödboenden såsom utslussningslägenheter i linje med bostad-först, lägenheter för personer med olika behov av funktionsstöd, äldreboende samt LSS-boenden.

I den nuvarande planen finns en risk för att Nord-Östra Kungsbacka blir en separat stadsdel från Björkris. Det är viktigt att man beaktar att det inte blir två socialt åtskilda grupper i de olika bostadsområdena. Sammanlänkningen mellan de båda bostadsområdena över Göteborgsvägen och över/under järnvägen blir därför även viktig när man ser till möjligheter att skapa social mångfald och interaktion.

För att skapa mångfald i befolkningen är det även viktigt att bygga lägenheter i olika storlek och prisklass. En möjlighet är att bygga lägenheter med varierande standard som möjliggör boenden i olika prisklasser.

Vardagsliv

Om det finns ett stort utbud av fritidssysselsättningar (kultur, nöjen, idrott mm) ökar möjligheterna att ägna sig åt rekreation och fysisk aktivitet, vilket är positivt för människors välmående och hälsa. Tillgången till parker och grönområden har också stor betydelse för att röra på sig i vardagen eller få en stunds vila och avkoppling.

För att invånarna i Nord Östra Kungsbacka tidigt ska få möjlighet att skapa vanor som är bra för hälsan, den sociala samvaron och miljön är det viktigt att prioritera att lekplatser och övriga gemensamma mötesplatser finns på plats redan när invånarna flyttar in. Finns dessa mötesplatser från start gör det att de från början ses som naturliga mötesplatser och bidrar till att öka den sociala hållbarheten.

Om dessa aspekter inte finns när bostadsområdena är klara finns det risk att de boende skapar vanor som att leka/samlas på andra ställen utanför området vilket gör att de vanorna sedan kan vara svåra att ändra.

Trygghet

Faktorer som kan bidra till ökad trygghet i områden är ofta relaterade till god överblickbarhet, aktivt folkliv, aktiva fasader, bottenvåningar med fönster och entréer ut mot gatorna. Minskad trygghet upplevs ofta när man upplever rädsla för överfall eller rädsla för trafikolyckor.

Vi kan se att i planen för området är det angeläget att invånarna känner att passagerna mellan bostadsområdena är trygga samt att det är tryggt att ta sig till stationen. Det är viktigt att man beaktar trafiksäkra och trygghetsfrämjande passager över/under Göteborgsvägen, Hällingsjövägen och järnvägen på Hede station.

En tanke är att man med fördel kan använda belysning som konstnärlig utsmyckning och trygghetsfrämjande åtgärd för att skapa gångstråk och passager som känns trygga att gå på även under mörkare tider på dygnet/året.

Genom att skapa attraktiva boendemiljöer där invånarna har lättillgänglig rekreation och många mötesplatser skapas bra förutsättningar för en god folkhälsa men även till ökad trygghet. I attraktiva boendemiljöer känner invånarna oftare ett större ansvar för sin boendemiljö vilket också bidrar till en ökad vilja att bo kvar i området. Att även inkludera konstnärlig utsmyckning i utformningen av bostäder och andra byggnationer såsom lekplatser eller aktivitetsplatser är också former att bidra till en attraktiv boendemiljö, ökad folkhälsa samt ökad trygghet.

Att tidigt planera för att skapa möjligheter till utökad service kring Hede station bidrar även till ökad trygghet och närvaro i området. Där är det även angeläget att man skapar annan tillgänglig service såsom matbutiker, bibliotek och träningslokaler kring Hede station. Att planera för den typen av service skulle bidra till att göra Hede station till en social och trygg mötesplats såväl för de boende som för de som dagligen pendlar till och från Kungsbacka.

Mobilitet

Ur ett socialt perspektiv är det viktigast att beakta gång, cykel och kollektivtrafik, eftersom dessa färdmedel är tillgängliga för de flesta speciellt olika missgynnade grupper. Kollektivtrafik och gång är dessutom transportsätt som ökar den sociala kontakten mellan människor, då man kan se och interagera med folk under tiden. Dessa färd sätt bidrar förutom till ökad social hållbarhet även till att öka mängden vardaglig motion för resenärerna.

För att skapa vanor som gör att de boende i området använder kollektivtrafiken är det viktigt att kollektivtrafiken finns tillgänglig redan vid inflyttning. Det bidrar till minskad bilism och minskad trafik även i bostadsområdena. Här är det även viktigt att kollektivtrafiken är lättillgänglig från bostadsområdena och enkelt och frekvent ansluter till Hede station samt stadskärnan.

Om det från början finns en busslinje som smidigt binder samman området med Hede station blir det naturligt för pendlare och andra tågresenärer att ta buss dit istället för bil vilket bidrar till en tryggare och miljövänligare boendemiljö.

Det är även av vikt att skapa goda möjligheter för cyklister och fotgängare att enkelt och tryggt ta sig från bostadsområdena ner till stationerna och stadskärnan. Där spelar bra cykelvägar och trafiksäkra passager en viktig roll för att främja den typen av färd sätt.

De existerande barriärerna som nu syns på kartan i form av Göteborgsvägen, tågspåren, Hällingsjövägen och Hede allé kan riskera att bidra till att de boende väljer bilen framför andra mer sociala och miljövänliga färd sätt.

Samvaro

För att främja en socialt hållbar samvaro ska det finnas goda möjligheter att umgås såväl som att bara se andra människor. Både spontana och planerade träffar behöver kunna ske i stadsrummet. Med en variation av platser och aktiviteter samt många människor i omlopp ökar de sociala kontaktmöjligheterna. Det behöver bland annat finnas platser för barns lek och lärande i närområdet där de också har möjlighet att träffa andra barn. Förutom tillgång och närhet är kvalitén i utemiljön avgörande för att folk ska vilja vistas på stadens platser och stråk.

Då detta kommer att bli ett stort bostadsområde finns det ett behov av att tidigt ta höjd för att tillgodose de boendes kommande behov av mötesplatser för lek, rekreation, vila och spontan liksom planerad samvaro. Det är viktigt att ytor i boendemiljöerna bjuder in till spontana utomhusaktiviteter, lek och rekreation. Det är även angeläget att den formen av gröna mötesplatser är tillräckligt stora för sina syften samt lättillgängliga.

Ett förslag vore att värna om miljöerna i Klippeberget och skapa ett motionsspår där, vilket skulle skapa en grön lunga i bostadsområdet. Det är även viktigt att tänka på att inte bygga för tätt inpå Klippeberget men ändå tillgängliggöra området för att skapa bostadsnära rekreativomöjligheter. Ur en trygghetssynpunkt bör man tidigt planera för belysning av platser som kan upplevas som otrygga i och kring detta område samt för att främja att området nyttjas så frekvent som möjligt.

Förutom utomhusrekreation är det även viktigt att se hur man från början kan prioritera samnyttjande av olika verksamheters lokaler. Det är viktigt att man tänker på att lokaler som används av kommunal verksamhet dagtid även ska kunna nyttjas av invånarna eftermiddags och kvällstid samt även lov och helger. Detta behöver beaktas redan i planeringen av lokalerna så att de är byggda och utrustade för att kunna samnyttjas av olika typer av verksamhet.

Exempel på detta kan vara att man bygger förskolor med uthyrningsbar lekhall. Dagtid kan den användas för förskolans verksamhet och kvällstid för andra aktiviteter, exempelvis babymassage, babyrytmik, föräldragrupper, barnkalas, studiecirkel och kulturskolan. För att flera ska kunna tillgodogöra sig lokalen krävs en något större yta. Den bör då förses med separat ingång skiljt från övriga lokaler. Lokalen bör utrustas med förråd och pentry för den verksamhet som bedrivs på kvällar och helger.

Sammanfattning

- Planera för ett varierat bostadsutbud.
- Skapa trygga och lättillgängliga passager mellan bostadsområdena och över de större vägarna såsom Göteborgsvägen, tågspåret, Hede allé samt Hällingsjövägen.
- Möjliggör rekreativstråk i Klippeberget.
- Skapa möjlighet för rekreation, lek och vila i nära anslutning till bostäderna genom attraktiva mötesplatser som är tillgängliga och attraktiva oavsett ålder, kön och funktionsvariation.
- Planera för samnyttjande av lokaler som dagtid används av kommunal verksamhet.
- Det krävs en fullstor idrottshall i området med publikkapacitet på minst 300 personer. Det bör samordnas med förvaltningen för För- och grundskola.
- Planera för att göra det enkelt och attraktivt att gå, cykla eller ta kollektivtrafik mellan bostadsområdena och till och från Hede station.
- Möjliggör för ett brett utbud av service vid Hede station som bidrar till att göra det till en trygg mötesplats som bidrar till den sociala interaktionen mellan invånarna.